

Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentointitarkoituksiin. Toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä.

► **B**

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖS,

tehty 9 päivänä maaliskuuta 1994,

oikeusasiamiehen tehtävien hoitamista koskevasta ohjesäännöstä ja hänen tehtäviensä hoitamista koskevista yleisistä ehdoista

(94/262/EHTY, EY, Euratom)

(EYVL L 113, 4.5.1994, s. 15)

Muutettu:

virallinen lehti

		N:o	sivu	päivämäärä
► <u>M1</u>	Euroopan parlamentin päätös 2002/262/EY, EHTY, Euratom, tehty 14 päivänä maaliskuuta 2002	L 92	13	9.4.2002
► <u>M2</u>	Euroopan parlamentin päätös 2008/587/EY, Euratom, tehty 18 päivänä kesäkuuta 2008	L 189	25	17.7.2008

▼B**EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖS,****tehty 9 päivänä maaliskuuta 1994,****oikeusasiamiehen tehtävien hoitamista koskevasta ohjesäännöstä ja hänen tehtäviensä hoitamista koskevista yleisistä ehdoista**

(94/262/EHTY, EY, Euratom)

EUROOPAN PARLAMENTTI, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisöjen perustamissopimukset sekä erityisesti Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 138 e artiklan 4 kohdan ►**M2** ————— ◀ ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 107 d artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon komission lausunnon,

ottaa huomioon neuvoston hyväksymisen,

sekä katsoo, että

olisi vahvistettava oikeusasiamiehen tehtävien hoitamista koskeva ohjesääntö ja hänen tehtäviensä hoitamista koskevat yleiset ehdot Euroopan yhteisöjen perustamissopimusten määräysten mukaisesti,

olisi määritettävä edellytykset, joiden mukaisesti kantelu voidaan saattaa oikeusasiamiehen käsiteltäväksi, sekä oikeusasiamiehen tehtävien hoitamisen ja oikeudenkäyntitai- tai hallinnollisten menettelyjen välinen suhde,

▼M2

oikeusasiamiehellä, joka voi toimia myös omasta aloitteestaan, on oltava mahdollisuus saada kaikki tehtäviensä suorittamiseksi tarvittava aineisto; tätä varten yhteisön toimielinten ja laitosten on toimitettava oikeusasiamiehelle tämän niiltä pyytämät tiedot sanotun kuitenkaan rajoittamatta oikeusasiamiehen velvollisuutta olla ilmaisematta tällaisia tietoja; luottamuksellisiin tietoihin tai asiakirjoihin, ja etenkin asetuksen (EY) N:o 1049/2001 ⁽¹⁾ 9 artiklassa tarkoitettuihin arkaluontoisiin asiakirjoihin tutustumisen edellytyksenä on yhteisön asianomaisen toimielimen tai elimen turvallisuussääntöjen noudattaminen; luottamuksellisia tietoja tai asiakirjoja 3 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti antavien toimielinten tai elinten on ilmoitettava oikeusasiamiehelle luottamuksellisuudesta; 3 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan säännösten täytäntöönpanemiseksi oikeusasiamiehen on sovittava etukäteen kyseisen toimielimen tai elimen kanssa luottamuksellisten tietojen tai asiakirjojen ja muiden salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvien tietojen käsittelyä koskevista ehdoista; jollei oikeusasiamiestä avusteta toivotulla tavalla, hän antaa tämän tiedoksi Euroopan parlamentille, jonka tehtävänä on toteuttaa aiheelliset toimenpiteet,

▼B

olisi määrättävä menettelyistä, joita noudatetaan, kun oikeusasiamiehen tutkimusten tuloksista käy ilmi epäkohtia; olisi myös määrättävä oikeusasiamiehen Euroopan parlamentille vuosittain kunkin kauden lopussa antamasta kattavasta kertomuksesta,

oikeusasiamiehen ja hänen henkilöstönsä velvollisuutena on käsitellä tehtäviään hoitaessaan saamansa tiedot luottamuksellisina; oikeusasiamiehen on puolestaan annettava toimivaltaisille viranomaisille tiedoksi seikat, joilla hän arvioi voivan olla rikosoikeudellista merkitystä ja jotka ovat tulleet hänen tietoonsa tutkimuksen yhteydessä,

olisi määrättävä oikeusasiamiehen ja tietyissä jäsenvaltioissa toimivien samankaltaisten viranomaisten välisestä yhteistyömahdollisuudesta kulloinkin sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti,

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1049/2001, annettu 30 päivänä toukokuuta 2001, Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi (EYVL L 145, 31.5.2001, s. 43).

▼B

Euroopan parlamentin tehtävänä on nimittää oikeusasiamies jokaisen vaalikautensa alussa ja sen ajaksi sellaisten henkilöiden joukosta, jotka ovat Euroopan unionin kansalaisia, joiden riippumattomuus on kiistaton ja jotka täyttävät kelpoisuusvaatimukset,

olisi määrättävä ehdoista, joiden mukaisesti oikeusasiamiehen tehtävät päättyvät,

oikeusasiamiehen on hoidettava tehtäväänsä täysin riippumattomana, mistä hän antaa juhlallisen vakuutuksen Euroopan yhteisöjen tuomioistuimessa aloittaessaan tehtäväänsä; olisi määritettävä oikeusasiamiehen tehtävien luonteen kanssa ristiriidassa oleva toiminta sekä oikeusasiamiehelle myönnetty kohtelu, erioikeudet ja vapaudet;

olisi annettava määräyksiä sihteeristön virkamiehistä ja muista henkilöstöön kuuluvista, joiden on avustettava oikeusasiamiestä, sekä oikeusasiamiehen talousarviosta; oikeusasiamiehen toimipaikka on sama kuin Euroopan parlamentin toimipaikka, ja

oikeusasiamiehen tehtävänä on antaa tämän päätöksen toimeenpanoa koskevat määräykset; lisäksi olisi vahvistettava tiettyjä, ensimmäiseen oikeusasiamieheen, joka tullaan nimittämään Euroopan unionista tehdyn sopimuksen voimaantulon jälkeen, sovellettavia siirtymämääräyksiä,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

1. Oikeusasiamiehen tehtävien hoitamista koskeva ohjesääntö ja hänen tehtäviensä hoitamista koskevat yleiset ehdot vahvistetaan tällä päätöksellä Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 138 e artiklan 4 kohdan ► **M2** ◀ ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 107 d artiklan 4 kohdan mukaisesti.
2. Oikeusasiamies hoitaa tehtäviään yhteisön toimielimissä ja laitoksissa perustamissopimuksissa myönnettyjen toimivaltuuksien mukaisesti.
3. Oikeusasiamies ei voi osallistua tuomioistuimessa käsiteltäviin asioihin eikä asettaa oikeuden päätöstä kyseenalaiseksi.

2 artikla

1. Oikeusasiamies osallistuu edellä tarkoitetuissa perustamissopimuksissa vahvistettujen edellytysten ja rajoitusten mukaisesti epäkohtien paljastamiseen yhteisön toimielinten ja laitosten toiminnassa, lukuun ottamatta yhteisön tuomioistuimen ja yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toimintaa lainkäyttöeliminä, ja suositusten antamiseen epäkohtien poistamiseksi. Minkään muun viranomaisen tai kenenkään muun henkilön toiminnasta ei voi kannella oikeusasiamiehelle.
2. Euroopan unionin kansalaiset taikka ne luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, joiden asuinpaikka tai sääntömääräinen kotipaikka on jossakin Euroopan unionin jäsenvaltiossa, voivat saattaa oikeusasiamiehen käsiteltäväksi suoraan tai Euroopan parlamentin jäsenten välityksellä kantelun epäkohdasta yhteisön toimielinten tai laitosten toiminnassa, lukuun ottamatta yhteisön tuomioistuimen ja yhteisön ensimmäisen oikeusasteen toimintaa lainkäyttöeliminä. Oikeusasiamies antaa asian tiedoksi kyseiselle toimielimelle tai laitokselle heti saatuaan kantelun käsiteltäväksi.
3. Kantelusta käy ilmi sen kohde sekä sen tekijän henkilöllisyys; kyseinen henkilö voi pyytää, että kantelu käsitellään luottamuksellisena.
4. Kantelu on tehtävä kahden vuoden kuluessa siitä päivästä, jona kantelun tekijä sai tietoonsa kanteluun oikeuttavat seikat, ja ennen kantelun tekemistä on aiheelliset hallinnolliset menettelyt oltava suoritettu toimielimissä ja laitoksissa, joita asia koskee.

▼B

5. Oikeusasiamies voi neuvoa kantelun tekijää kääntymään toisen viranomaisen puoleen.
6. Oikeusasiamiehelle esitetyt kantelut eivät keskeytä oikeudenkäyntiin tai hallinnolliseen menettelyyn liittyvän valitusajan kulumista.
7. Kun oikeusasiamiehen on ilmoitettava, ettei hän voi vastaanottaa tai käsitellä loppuun asti esiin tuotuja seikkoja sen vuoksi, että niitä käsitellään tai on käsitelty oikeudenkäynnissä, hänen aikaisemmin mahdollisesti saamansa tutkimustulokset arkistoidaan.
8. Oikeusasiamiehelle voidaan kannella yhteisön toimielinten ja laitosten sekä näiden virkamiesten tai muiden henkilöstöön kuuluvien väliin työsuhteisiin liittyvistä asioista vain jos asianosainen on käyttänyt hallinnon sisäiset valitusmahdollisuudet, erityisesti virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen 90 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä, ja vasta kun vastausta koskeva määräaika on päättynyt sen viranomaisen osalta, johon on vedottu.
9. Oikeusasiamies antaa viipymättä kantelun tekijälle tiedoksi, mihin toimenpiteisiin kantelu on mahdollisesti johtanut.

3 artikla

1. Oikeusasiamies suorittaa omasta aloitteestaan tai kantelun seurauksena perustelluiksi arvioimansa tutkimukset mahdollisten epäkohtien selvittämiseksi yhteisön toimielinten ja laitosten toiminnassa. Hän antaa asian tiedoksi kyseiselle toimielimelle tai laitokselle, joka voi toimittaa oikeusasiamiehelle hyödyllisiä huomioitaan.

▼M2

2. Yhteisöjen toimielinten ja elinten on toimitettava oikeusasiamiehelle tämän pyytämät tiedot ja annettava hänen tutustua asianomaisiin asiakirjoihin. Luottamuksellisiin tietoihin tai asiakirjoihin ja etenkin asetuksen (EY) N:o 1049/2001 9 artiklassa tarkoitettuihin arkaluontoisiin asiakirjoihin tutustumisen edellytyksenä on yhteisön asianomaisen toimielimen tai elimen turvallisuussääntöjen noudattaminen.

Luottamuksellisia tietoja tai asiakirjoja edellisen alakohdan mukaisesti antavien toimielinten tai elinten on ilmoitettava oikeusasiamiehelle luottamuksellisuudesta.

Ensimmäisen alakohdan säännösten täytäntöönpanemiseksi oikeusasiamiehen on sovittava etukäteen kyseisen toimielimen tai elimen kanssa luottamuksellisten tietojen tai asiakirjojen ja muiden salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvien tietojen käsittelyä koskevista ehdoista.

Asianomaiset toimielimet tai elimet antavat tutustuttavaksi jäsenvaltion sellaisia asiakirjoja, joihin sovelletaan salassapitoa koskevaa lakia tai asetusta, vain kyseisen jäsenvaltion etukäteen antamalla suostumuksella.

Ne antavat tutustuttavaksi muita jäsenvaltion asiakirjoja ilmoitettuaan tästä asianomaiselle jäsenvaltiolle.

Oikeusasiamies ei 4 artiklan mukaisesti saa kummassakaan tapauksessa paljastaa asiakirjojen sisältöä.

Yhteisöjen toimielinten virkamiehen tai muun niiden henkilöstöön kuuluvan on oikeusasiamiehen pyynnöstä toimittava todistajana; häntä sitovat henkilöstösääntöjen asiaa koskevat määräykset, erityisesti salassapitovelvollisuus.

▼B

3. Jäsenvaltioiden viranomaisten on toimitettava oikeusasiamiehelle tämän pyynnöstä ja jäsenvaltioiden Euroopan yhteisöissä olevien pysyvien edustajien välityksellä tiedot, joiden avulla voidaan selvittää yhteisön toimielinten tai laitosten toiminnan epäkohtia, paitsi jos näihin tietoihin sovelletaan salassapitoa koskevia lakeja tai asetuksia taikka tietojen välittämistä estäviä säännöksiä. Tässä jälkimmäisessä tapauksessa asianosaisena oleva jäsenvaltio voi kuitenkin antaa oikeusasiamie-

▼B

helle kyseiset tiedot edellyttäen, että tämä sitoutuu olemaan ilmaisematta niiden sisältöä.

4. Jos oikeusasiamiestä ei avusteta tämän toivomalla tavalla, hän antaa asian tiedoksi Euroopan parlamentille, joka toteuttaa aiheelliset toimenpiteet.

5. Oikeusasiamies pyrkii kyseisen toimielimen tai laitoksen kanssa mahdollisuuksien mukaan poistamaan epäkohdan ja antamaan tyydyttävän vastauksen kanteluun.

6. Jos oikeusasiamies toteaa epäkohdan, hän saattaa asian sen toimielimen tai laitoksen käsiteltäväksi, jota asia koskee, ja toimittaa tälle tapauksen mukaan suosituksia koskevia suunnitelmia. Kyseinen toimielin tai laitos antaa yksityiskohtaisen lausuntonsa hänelle kolmen kuukauden kuluessa.

7. Tämän jälkeen oikeusasiamies antaa asiasta kertomuksen Euroopan parlamentille ja kyseiselle toimielimelle tai laitokselle. Hän voi lausunnossaan esittää suosituksia. Oikeusasiamies antaa kantelun tekijälle tiedoksi tutkimuksen tulokset, kyseisen toimielimen tai laitoksen lausunnon ja mahdollisesti esittämänsä suositukset.

8. Oikeusasiamies antaa kunkin vuosittaisen kauden lopussa Euroopan parlamentille kertomuksen tutkimustensa tuloksista.

▼M2*4 artikla*

1. Oikeusasiamies ja hänen henkilöstönsä – joihin sovelletaan Euroopan yhteisöjen perustamissopimuksen 287 artiklaa ja Euroopan atomieNERgiayhteisön perustamissopimuksen 194 artiklaa – eivät saa ilmaista tietoja ja asiakirjoja, joista he ovat saaneet tiedon suorittamiensa tutkimusten yhteydessä. Heidän velvollisuutenaan on erityisesti olla paljastamatta oikeusasiamiehelle toimitettuja luottamuksellisia tietoja tai asiakirjoja, erityisesti asetuksen (EY) N:o 1049/2001 9 artiklassa tarkoitettuja arkaluontoisia asiakirjoja tai henkilötietojen suojaa koskevan yhteisön lainsäädännön soveltamisalaan kuuluvia asiakirjoja taikka mitään muita sellaisia tietoja, jotka voisivat aiheuttaa haittaa kantelun tekijälle tai jollekin muulle henkilölle, jota asia koskee, sanotun kuitenkin rajoittamatta 2 kohdan määräysten soveltamista.

2. Jos oikeusasiamiehen tietoon tulee tutkimuksen yhteydessä seikoja, joilla hän arvioi voivan olla rikosoikeudellista merkitystä, hän antaa asian viipymättä tiedoksi kansallisille toimivaltaisille viranomaisille jäsenvaltioiden Euroopan yhteisöissä olevien pysyvien edustustojen välityksellä ja, jos asia kuuluu sen toimivaltaan, toimivaltaiselle yhteisön toimielimelle, elimelle tai petosten torjunnasta vastaavalle yksikölle; tapauksen mukaan oikeusasiamies ilmoittaa myös sille yhteisöjen toimielimelle tai elimelle, jonka alaisena kyseinen virkamies tai muu henkilöstöön kuuluva on, jolloin kyseinen toimielin voi soveltaa Euroopan yhteisöjen erioikeuksia ja vapauksia koskevan pöytäkirjan 18 artiklan toista kohtaa. Oikeusasiamies voi myös antaa kyseiselle yhteisöjen toimielimelle tai elimelle tiedoksi seikat, jotka antavat aihetta näiden virkamiesten tai muiden henkilöstöön kuuluvien käyttäytymisen kurinpidolliseen arviointiin.

4 a artikla

Oikeusasiamies ja hänen henkilöstönsä käsittelevät oikeutta tutustua asiakirjoihin koskevia muita pyyntöjä kuin 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja pyyntöjä asetuksessa (EY) N:o 1049/2001 säädettyjä ehtoja ja rajoituksia noudattaen.

5 artikla

1. Oikeusasiamies voi kulloinkin sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti olla yhteistyössä tietyissä jäsenvaltioissa toimivien samankaltaisten viranomaisten kanssa siltä osin kuin tämä voi osaltaan

▼M2

parantaa oikeusasiamiehen tutkimusten tehokkuutta ja hänelle kanteluja tekevien henkilöiden oikeuksista ja eduista huolehtimista. Oikeusasiamies ei voi tällä tavoin vaatia oikeutta tutustua asiakirjoihin, joihin sitä ei 3 artiklan mukaisesti olisi voitu hänelle myöntää.

2. Oikeusasiamies voi Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 195 artiklassa ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 107 d artiklassa määrätyn toimivaltansa puitteissa ja välttämättä päällekkäisyyttä muiden toimielinten tai elinten toiminnan kanssa tehdä näiden samojen edellytysten mukaisesti yhteistyötä perusoikeuksien edistämisestä ja suojaamisesta vastaavien jäsenvaltioiden toimielinten ja elinten kanssa.

▼B*6 artikla*

1. Euroopan parlamentti nimittää oikeusasiamiehen jokaisten Euroopan parlamentin vaalien jälkeen parlamentin vaalikauden ajaksi. Sama henkilö voidaan nimittää uudeksi toimikaudeksi.

2. Oikeusasiamies valitaan sellaisten henkilöiden joukosta, jotka ovat Euroopan unionin kansalaisia, joilla on täydet kansalais- ja poliittiset oikeudet, joiden riippumattomuus on kiistaton ja jotka täyttävät kotimaassaan korkeimpien tuomarin virkojen kelpoisuusvaatimukset tai joilla on tunnetusti tarvittava kokemus ja pätevyys oikeusasiamiehen tehtävien hoitamiseen.

7 artikla

1. Oikeusasiamiehen tehtävät päättyvät toimikauden päättyessä, hänen erotessaan tehtävästä tai hänet erotettaessa.

2. Muun syyn kuin erottamisen ollessa kyseessä oikeusasiamies hoitaa edelleen tehtäviään, kunnes hänen seuraajansa on nimitetty.

3. Oikeusasiamiehen tehtävien päättyessä ennenaikaisesti hänen seuraajansa nimitetään kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun paikka on jäänyt täyttämättä, vaalikauden loppuajaksi.

8 artikla

Yhteisön tuomioistuin voi Euroopan parlamentin pyynnöstä erottaa oikeusasiamiehen, jos hän ei enää täytä niitä vaatimuksia, joita hänen tehtävänsä vaativat, tai jos hän on syyllistynyt vakavaan rikkomukseen.

9 artikla

1. Oikeusasiamies hoitaa tehtävänsä täysin riippumattomana ja sekä yhteisöjen että Euroopan unionin kansalaisten yleisen edun mukaisesti. Tehtävänsä hoitaessaan hän ei pyydä eikä ota ohjeita milään hallitukselta tai toimielimeltä. Oikeusasiamies pidättäytyy kaikista toimista, jotka ovat ristiriidassa hänen tehtäviensä luonteen kanssa.

2. Aloittaessaan tehtävänsä oikeusasiamies antaa Euroopan yhteisöjen tuomioistuimessa juhlallisen vakuutuksen luvaten hoitaa tehtäviään täysin riippumattomana ja puolueettomana sekä noudattaa tehtäviä hoitaessaan ja niiden päätyttyä vastuusta seuraavia, erityisesti rehellisyyteen ja hienotunteisuuteen liittyviä velvollisuuksia, varsinkin tiettyjen toimien tai etujen vastaanottamisessa oikeusasiamiehen tehtävän päätyttyä.

10 artikla

1. Oikeusasiamies ei saa toimikautensa aikana harjoittaa muuta poliittista tai hallinnollista toimintaa taikka palkallista tai palkatonta ammattitoimintaa.

▼B

2. Palkan, korvausten ja vanhuuseläkkeen osalta oikeusasiamies rinnastetaan Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen tuomariin.
3. Euroopan yhteisöjen erioikeuksia ja vapauksia koskevan pöytäkirjan 12, 13, 14, 15 ja 18 artiklaa sovelletaan oikeusasiamieheen sekä hänen sihteeristönsä virkamiehiin ja muuhun henkilöstöön.

11 artikla

1. Oikeusasiamiestä avustaa sihteeristö, jonka johtajan nimittää oikeusasiamies.
2. Oikeusasiamiehen sihteeristön virkamiehiin ja muihin henkilöstöön kuuluviin sovelletaan Euroopan yhteisöjen virkamiehistä ja muista henkilöstöön kuuluvista voimassa olevia säännöksiä. Henkilöstön lukumäärä vahvistetaan vuosittain talousarviomenettelyn yhteydessä ⁽¹⁾.
3. Euroopan yhteisöjen ja jäsenvaltioiden virkamiehet, jotka on nimetty oikeusasiamiehen sihteeristön henkilöstöön kuuluviksi, irrotetaan yksikön edun mukaisesti ja heille taataan täysi oikeus palata myöhemmin alkuperäiseen toimielimeensä.
4. Oikeusasiamies rinnastetaan henkilöstöään koskevissa kysymyksissä Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen 1 artiklassa tarkoitettuihin toimielimiin.

▼M1**▼B***13 artikla*

Oikeusasiamiehen toimipaikka on sama kuin Euroopan parlamentin toimipaikka ⁽²⁾.

14 artikla

Oikeusasiamies antaa tämän päätöksen täytäntöönpanoa koskevat määräykset.

15 artikla

Ensimmäinen oikeusasiamies, joka nimitetään Euroopan unionista tehdyn sopimuksen voimaantulon jälkeen, nimitetään vaalikauden loppuajaksi.

▼M1**▼B***17 artikla*

Tämä päätös julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*. Se tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan.

⁽¹⁾ Kolmen toimielimen yhteisessä julistuksessa lausutaan pääperiaatteet oikeusasiamiehen palveluksessa olevan henkilöstön määrästä sekä sellaisesta väliaikaisesta tai sopimusluonteisesti palkatusta henkilöstöstä, jonka tehtävänä on suorittaa tutkimuksia.

⁽²⁾ Jäsenvaltioiden hallitusten edustajien yhteisellä suostumuksella tehty päätös Euroopan yhteisöjen toimielinten ja tiettyjen yksiköiden toimipaikkojen vahvistamisesta (EYVL N:o C 341, 23.12.1992, s. 1).